

İstatistik adı	Adalet İstatistikleri
Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık	
Kapsam karakteristikleri	Çalışmanın amacı: Yargı sisteminde ve adalet mekanizmasında geleceğe yön verebilmek adına, çağın gereklerine paralel olarak ileriye yönelik plan ve programların yapılması, ihtiyaçlara cevap verecek tedbirlerin zamanında alınmasının sağlanması, karar alıcıların, araştırmacıların ve diğer ulusal ve uluslararası kullanıcıların veri taleplerinin karşılanmasında karşılaştırılabilir, güvenilir, kaliteli adli istatistiklerin üretilmesi amaçlanmaktadır. Verinin tanımı ve kapsamı: Adalet istatistikleri; adli birimlere ait verileri, yargıdaki davaların seyri ile suç ve suçluluk hareketleri ve ülke genelindeki dağılımını, davalardaki karar türlerini ve taraflara (sanık, müşteki, mağdur, davalı, davacı vb.) ilişkin bilgileri içeren istatistiklerdir. Türkiye genelinde tüm il ve ilçelerdeki ilk derece mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları, idari mahkemeler ve icra müdürlükleri ile Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Bölge Adliye Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Uyuşmazlık Mahkemesi, Yüksek Hakem Kurulu, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Adli Tıp Kurumu, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı'na ait istatistikî verileri kapsar. İstatistikî kavramlar ve tanımlar: Adli Para Cezası: Adli para cezası, beş günden az ve kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde yedi yüz otuz günden fazla olmamak üzere belirlenen tam gün sayısının, bir gün karşılığı olarak takdir edilen miktar ile çarpılması suretiyle hesaplanan meblağın hükümlü tarafından Devlet Hazinesine ödenmesidir (5237 sayılı Kanun, m. 52). Adli Süreçteki Çocuk: Kanunlarda suç kapsamında tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuğu ifade eder (5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu). Adli Tıp Kurumu: Adalet işlerinde bilirkişilik görevi yapmak, adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı programları ile görev alanına giren konularda diğer adli birim alanlarında sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek ve bunlara ilişkin eğitim programları uygulamakla yükümlü olan kurumdur (703 sayılı KHK 61. madde ile mülga olup, yerine işlenen 2659 sayılı Kanun m. 1). Adli Yargı: Toplum içerisinde bireylerin hukukî ihtilaflarını çözmek için oluşturulmuş genel bir yargı sistemi olup, Anayasa yargısı ve idari yargının görevleri arasında girmeyen uyuşmazlıklara adli yargıda bakılmaktadır. Ağır Ceza Mahkemesi: Kanunların ayrıca görevli kıldığı hâller saklı kalmak üzere, Türk Ceza Kanununda yer alan yağma (m. 148), irtikâp (m. 250/1 ve 2), resmî belgede sahtecilik (m. 204/2), nitelikli dolandırıcılık (m. 158), hileli iflâs (m. 161) suçları, Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 324, 325 ve 332'nci maddeler hariç) ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar ile ağırlaştırılmış müebbet hapis, müebbet hapis ve on yıldan fazla hapis cezalarını gerektiren suçlarla ilgili dava ve işlere bakmakla ağır ceza mahkemeleri görevlidir (5235 sayılı Kanun, m. 12). Aile Mahkemesi: 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun üçüncü kısım hariç olmak üzere ikinci kitabı ile 4722 sayılı Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna göre aile hukukundan doğan dava ve işler, 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanuna göre aile hukukuna ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanıma ve tenfizi yanında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda öngörülen tedbir kararlarını almak ve diğer yasaların verdiği görevleri yapmakla görevli mahkemedir (4787 sayılı Kanun, m. 4). Anayasa Mahkemesi: Kanunların, Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas bakımlarından, Anayasa değişikliklerini ise sadece şekilsel açıdan uygunluğunu denetleyen ve bireysel başvuruları karara bağlayan en yüksek mahkemedir (Anayasa, m. 148). Arabuluculuk: Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretemediklerinin ortaya çıkması hâlinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemini ifade eder (6325 sayılı Kanun, m. 2/b bendi). Asliye Ceza Mahkemesi: Kanunların ayrıca görevli kıldığı hâller saklı kalmak üzere, sulh ceza hâkimliği ve ağır ceza mahkemelerinin görevleri dışında kalan dava ve işlere bakan mahkemedir (5235 sayılı Kanun, m. 11). Asliye Hukuk Mahkemesi: Dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığı haklarına ilişkin davalarla, şahıs varlığına ilişkin davalarda aksine bir düzenleme bulunmadıkça görevlidir (6100 sayılı Kanun, m. 2). Asliye Ticaret Mahkemesi: Dava konusunun değerine veya miktarına bakılmaksızın ticari davalara ve ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevli özel bir mahkemedir (6102 sayılı Kanun, m. 5). Başka Birimden Aktarılan Dosyalar: Kapatılan, ayrılan veya görev alanı değiştirilen bir birimden (savcılık/mahkeme) gelen dosyaları ifade eder. Başka Birime Gönderme: Birimin (savcılık/mahkeme) herhangi bir nedenle kapatılması, ayrılması veya görev alanının değiştirilmesi durumunda dosyaların görevli yere gönderilmesidir. Beraat Kararı: Yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması, suçun sanık tarafından işlenmediğinin sabit olması, yüklenen suç açısından failin kast veya taksirin bulunmaması, yüklenen suçun sanık tarafından işlenmesine rağmen, olayda hukuka uygunluk nedeninin bulunması ve yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması hallerinde verilen hükümdür (5271 sayılı Kanun, m. 223). Birleştirme: Dosyalar arasında bağlantı bulunması durumunda, başlangıçta ayrı ayrı açılmış ve derdest (görülmekte olan) her dosyanın ilk açılan dosya ile birleştirilerek tek bir dosya haline getirilmesidir (5271 sayılı Kanun, m. 9, 10, 11, 6100 sayılı Kanun, m. 166). Bozularak Gelen: İlk derece mahkemelerince verilen kararda, üst dereceli mahkemelerce, istinaf veya temyiz incelemesi sonucu kararın usul veya esas yönünden yasaya aykırılık bulunması sebebiyle bozularak mahkemesine yeniden görülmek üzere gönderilen dosya, dava, suç ve taraf sayılarıdır.

Bölge Adliye Mahkemeleri: Bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen yerlerde, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulan, adli yargı ilk derece mahkemelerince verilen ve kesin olmayan hüküm ve kararlara karşı yapılacak başvuruları inceleyip karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yapmakla görevli mahkemelerdir (5235 sayılı Kanun, m. 25, 33).

Bölge İdare Mahkemeleri: Bölgelerin coğrafi durumları ve iş hacmi göz önünde tutularak belirlenen yerlerde Adalet Bakanlığınca kurulan, istinaf başvurularını inceleyip karara bağlamak, yargı çevresindeki idare ve vergi mahkemeleri arasında çıkan görev ve yetki uyuşmazlıklarını kesin olarak karara bağlamak ve diğer kanunlarla verilen görevleri yapmakla görevli mahkemelerdir (2576 sayılı Kanun, m. 1, 2, 3/A).

Cari Yıl: Yayın hazırlanırken içinde bulunulan yıl tamamlanmamış olması sebebiyle, bir önceki yılı ifade eder.

Ceza Mahkemeleri: Asliye ceza ve ağır ceza mahkemeleri ile özel kanunlarla kurulan diğer ceza mahkemeleri olup, her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur (5235 sayılı Kanun, m. 8, 9).

Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı: Yüklenen suçla bağlantılı olarak yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya sağır ve dilsizlik hali ya da geçici nedenlerin bulunması, suçun hukuka aykırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle veya zorunluluk hali ya da cebir veya tehdit etkisiyle işlenmesi, meşru savunmada sınırın heyecan, korku ve telaş nedeniyle aşılması, kusurluluğu ortadan kaldıran hataya düşülmesi hallerinde kusurun bulunmaması nedeni ile işlenen fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen etkin pişmanlık, şahsî cezasızlık sebebinin varlığı, karşılıklı hakaret, işlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı dolayısıyla faile ceza verilmemesi hallerinde verilen karardır (5271 sayılı Kanun, m. 223/4-5).

Çıkan (Karara Bağlanan) Dosyaların Gelen Dosyalara Oranı: Adli birimlerin referans yıl içinde bakması gereken (gelen toplam) dosyalardan ne kadarını yıl içinde çıkardığını gösterir. Çıkan dosyalar içinde referans yılında açılıp yine aynı yıl içinde çıkan dosyalar olabildiği gibi geçmiş yıllarda açılmış ancak referans yılında çıkan dosyalar da vardır. Hesaplama Formülü: (Referans yılı içinde çıkan (karara bağlanan) dosya sayısı / Referans yıl gelen toplam dosya sayısı) *100.

Çocuk: Daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişidir (5395 sayılı Kanun, m. 3).

Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi: Çocuklar tarafından işlenen ve ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlarla ilgili davalara bakmakla görevli mahkemedir (5395 sayılı Kanun, m. 26/2).

Çocuk Mahkemesi: Asliye ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlar bakımından, suça sürüklenen çocuklar hakkında açılacak davalara bakmakla görevli mahkemedir (5395 sayılı Kanun, m. 26/1).

Daimi Arama Kararı: Cumhuriyet başsavcılığınca yürütülen soruşturma neticesinde, olayın vuku bulması üzerine, suçun failinin tespit edilemediği durumda suç için kanunda belirtilen zamanaşımı süreleri uyarınca kollukça suçun failinin araştırılmasının devamı için yazılan karardır.

Daimi Arama Kararı Verilen Dosya Oranı: Soruşturma evresinde toplam gelen dosya sayıları içindeki daimi arama kararı verilen dosya yüzdesini göstermektedir. Hesaplama Formülü: (Toplam daimi arama kararı verilen dosya sayısı / Toplam gelen soruşturma dosya sayısı) *100.

Danıştay: İdari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. Danıştay, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir (Anayasa m. 155).

Dava Şartı Arabuluculuk: Bazı hukukî uyuşmazlık türlerinde mahkemeye dava açmadan önce uygulanması zorunlu olan arabuluculuk türüdür (6325 sayılı Kanun, m. 18/A). 7036 sayılı Kanunun 3. maddesine göre 01.01.2018 tarihinden sonra bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebine ilişkin davalarda dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı haline getirilmiştir. Ayrıca 06.12.2018 tarihli 7155 sayılı Kanunun 20. maddesine göre konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat taleplerine ilişkin ticari davalar ile 7251 sayılı Kanunun 59. maddesi ile yapılan değişiklik çerçevesinde bulunan tüketici uyuşmazlıkları için dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı haline getirilmiştir.

Dava Şartı Yokluğundan Ret: Mahkeme tarafından, davanın esası hakkında yargılama yapabilmesi için varlığı veya yokluğu gerekli olan dava şartlarından birinin bulunduğu veya bulunmadığının tespit edilmesi durumunda davanın esası hakkında inceleme yapılmayarak mahkemece davaya ret kararı verilmesidir (6100 sayılı Kanun m. 115).

Davacı: Bir hakkının ihlal edildiği iddiası ile mahkemeye başvurarak söz konusu ihlalin giderilmesini talep eden gerçek veya tüzel kişidir.

Davalı: Hakkında hukuk davası açılan gerçek veya tüzel kişidir.

Davanın Reddi Kararı: Açılmış bir davanın, dava koşullarının bulunmaması ya da esasa girildikten sonra yerinde görülmemesi nedeniyle kabul edilmemesidir. Mahkemenin, 6100 sayılı Kanunun 114. maddesinde açıkça belirtilen dava şartlarının noksanlığını tespit etmesi durumunda ise davanın usulden reddine karar vermektedir (6100 sayılı Kanun, m. 115).

Davayı Kabul: Tarafların serbestçe tasarruf edebildikleri davalarda davacının talep sonucuna, davalının kısmen veya tamamen muvafakat etmesidir (6100 sayılı Kanun m. 308).

Değişik İş: Mahkemelerin esasa girmedikleri ancak hâkim kararı gerektiren işlemlerle ilgili verdikleri kararların ortak adına denir. Örneğin delil tespiti, tevdi mahalli tayini, ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir kararları gibi.

Değişim (Endeks): Geçmişteki bir dönem veya tarihe ait, bir yargı alanı ile ilgili istatistik değeri baz alınarak, daha sonraki zamana ait değerlerin bu baz alınan değere göre nispi değişmesini ölçer. Değişim (endeks) için baz yıl 100 olarak ayarlanır ve zaman serisindeki sonraki yıllar baz yılın yüzdesi olarak ifade edilir. Hesaplama formülü: (Endeks hesaplamak istenilen yıldaki sayı / Temel alınan yıldaki sayı)*100.

Devreden Dosya Oranı: Referans yılı içinde karara bağlanan dosya sayısı / Referans yılın sonunda devreden dosya sayısını ifade etmektedir.

Devreden Dosyaların Elden Çıkarılma Süresi: Referans yıl boyunca karara bağlanan dosyaların sayısını ve referans yılın sonunda henüz karara çıkmamış (devreden) dosyaların sayısını karşılaştırır. Bu oran, mahkemelerin referans yıl içerisinde gelen dosyaları ne kadar sürede karara bağladığını ölçmektedir. Bu gösterge, yargı sisteminin dosya akışını nasıl yönettiğine dair daha fazla bilgi sağlamaktadır. Hesaplama formülü: (365 / Devreden dosya oranı).

Disiplin Hapsi: Kısmî bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrilemeyen, ön ödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla saliverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adli sicil kayıtlarına geçirilmeyen hapsi ifade eder (5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, m. 2).

Düşme Kararı: Türk Ceza Kanununda öngörülen düşme sebeplerinin varlığı ya da soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması hallerinde verilen karardır (5271 sayılı Kanun, m. 223/8).

Erişkin Nüfus Hesaplaması: 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 31. maddesi uyarınca, fiili işlediği sırada on iki yaşını doldurmamış olan çocukların ceza sorumluluğu olmadığından; ülkemizdeki 12 yaşını doldurmamış çocuk nüfusu hariç bırakılmış, 12 yaş ve üzeri nüfus baz alınarak hesaplamalar yapılmıştır.

Fail: Suçu işleyen kişidir.

Feragat: Davacının, talep sonucundan kısmen veya tamamen vazgeçmesidir (6100 sayılı Kanun, m. 307).

Ferî Cezalar: Asli ceza yanında kendiliğinden hüküm ifade eden ya da hâkimin hükmetmiş olduğu cezalardır.

Fikrî ve Sınai Haklar Ceza Mahkemesi: Kanundaki ceza miktarı ve suçun vasfı ne olursa olsun, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda düzenlenen tüm suçlarla ilgili yargılama yapmakla görevli mahkemedir (6769 sayılı Kanun, m. 156, 5846 sayılı Kanun).

Fikrî ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi: Patent haklarının korunmasına ilişkin tüm davalara, endüstriyel tasarımların korunmasına ilişkin davalara, coğrafi işaretlerin korunması hakkındaki davalara, markaların korunmasına ilişkin davalara, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun düzenlediği hukukî ilişkilerden doğan tüm davalara bakmakla görevli ve yetkilidir (6769 sayılı Kanun, m. 156, 5846 sayılı Kanun).

Geçen Yıldan Devir: Daha önceki yıllarda gelen ancak bir önceki yıl sonuçlanmayarak referans (uygulanan, yürürlükte olan) yıla devreden dosya, dava, suç ve taraf sayısını gösterir.

Gelecek Yıla Devir: Adli birimlerde bir önceki yıl sonuçlanmayarak bir sonraki yıla devreden dosya, dava, suç ve taraf sayısını gösterir.

Gelen Toplam: Adli birimlerde dosya açılış yılına bakılmaksızın referans yıl içinde işlem görmek üzere gelen toplam dosya, dava, suç ve taraf sayısını gösterir. Bu sayı geçen yıldan devir, yıl içinde açılan ve bozularak geleni kapsamaktadır.

Gerçek Kişi: Sağ ve tam doğmak şartı ile kişinin anne karnına düşmesinden ölümüne kadar geçen süreyi hukuken tanımlayan terimdir.

Görevsizlik: Bir birimin (mahkeme/savcılık) kanuni görev alanı içerisinde olmadığı için, görevli birime göndermek üzere verdiği karardır (5271 sayılı Kanun, m. 5, 6100 sayılı Kanun, m. 20-22).

Hak Düşürücü Süre: Kanunen belirlenen hakların kanunda belirtilen süre içerisinde kullanılmaması durumunda hakkın ortadan kalkmasına neden olan süredir.

Hâkim Başına Dosya Temizleme Oranı: Türkiye geneli mahkemelerde görevli bir hâkimin referans yıl içinde bakması gereken yıl içinde gelen (yıl içinde açılan + bozularak gelen) dosyaları hangi oranda çıkardığını gösterir. Hesaplama formülü: Referans yılı içinde hâkim başına karara bağlanan dosya sayısı / Referans yıl hâkim başına düşen yıl içinde gelen (yıl içinde açılan + bozularak gelen) dosya sayısı.

Hâkim Başına Düşen Dosya Sayısı: Türkiye geneli mahkemelerde görevli bir hâkimin referans yıl içinde bakmakla görevli olduğu dosya sayısını gösterir. Hesaplama formülü: Referans yılda dosya sayısı / Referans yılda görevli hâkim sayısı.

Hapis Cezası: Mahkeme tarafından suç karşılığında yaptırım olarak uygulanmasına karar verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, müebbet hapis cezası ve süreli hapis cezalarının genel adıdır (5237 sayılı Kanun, m. 45-49).

Hukuk Mahkemeleri: Hukuk mahkemeleri sulh hukuk ve asliye hukuk mahkemeleri ile özel kanunlarla kurulan diğer hukuk mahkemeleridir (5235 sayılı Kanun, m. 4).

Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararı: Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası ise; belirli şartların varlığı hâlinde mahkemece verilebilen karar türüdür (5271 sayılı Kanun, m. 231).

İcra Mahkemeleri: İcra ve iflas işlerinden kaynaklı uyuşmazlıklarda görevli, sınırlı inceleme yetkisine sahip, tek hâkimli, özel görevli ilk derece mahkemeleridir. Mahkeme kendi içinde iş bölümü bakımından, icra ceza mahkemesi ve icra hukuk mahkemesi olarak iki şekilde sınıflandırılır (2004 sayılı Kanun, m. 4).

İcra Müdürlüğü: İlamlı, ilamsız icra takipleri ile iflas ve talimat işlerine bakmakla görevlendirilmiş adli birimdir.

İdare Mahkemeleri: İdare mahkemeleri, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay’da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davalarını, tam yargı davalarını, tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklardan hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları özel kanunlarda Danıştay’ın görevli olduğu belirtilen ve İdari Yargılama Usulü Kanunu ile idare mahkemelerinin görevli kılınmış bulunduğu davaları çözümlemekle görevli mahkemelerdir (2576 sayılı Kanun, m. 5).

İdari Yargı: İdarenin işlem ve eylemlerinden, genel olarak kamu hukukuna ait faaliyetlerden doğan uyuşmazlıkların çözümlendiği yargı koludur.

İddianamenin İadesi: Mahkeme tarafından, iddianamenin ve soruşturma evrakının verildiği tarihten itibaren on beş gün içinde soruşturma evresine ilişkin bütün belgeler incelendikten sonra eksik veya hatalı olan noktalar belirtilmek suretiyle; 170’inci maddeye aykırı olarak, suçun sübütuna doğrudan etki edecek mevcut bir delil toplanmadan, önödemeye veya uzlaştırmaya ya da seri muhakeme usulüne tâbi olduğu soruşturma dosyasından açıkça anlaşılan işlerde önödeme veya uzlaştırma ya da seri muhakeme usulü uygulanmaksızın veya soruşturma veya kovuşturma yapılması izne veya talebe bağlı olan suçlarda izin alınmaksızın veya talep olmaksızın düzenlenen iddianamenin Cumhuriyet başsavcılığına iadesine ilişkin verilen karardır (5271 sayılı Kanun, m. 174).

İflas Dosyası: Ticaret mahkemesince iflasına karar verilen borçlunun haczedilebilen bütün malvarlığının cebri icra yolu ile paraya çevrilip, bundan bilinen bütün alacaklılarının tatmin edilmesini sağlayan cebri icra yolu iflas yolu ile takip olup, bu takibin yer aldığı dosyanın adıdır.

İhbar Dosyası: 5271 sayılı CMK 158. maddesi gereğince yapılan şikâyetlerin, yasal düzenlemelerde suç olarak tanımlanmayan eylemlere ilişkin olması durumunda söz konusu ihbarın tutulduğu dosyadır.

İhtiyari Arabuluculuk: İhtiyari arabuluculuk, tarafların bir arabulucuya gitme zorunluluğu olmadığı hâlde uyuşmazlığın çözümü için dava açmadan önce arabulucuya başvurmayı tercih etmesidir. Taraflar üzerinde tasarruf edebilecekleri her türlü özel hukuk uyuşmazlığıyla ilgili ihtiyari arabuluculuk yoluna başvurulabilir (6325 sayılı Kanun, m. 2).

İlâmat İşleri: Kesinleşmiş mahkeme kararlarının infazı ile ilgili işlemlerdir.

İlâmlı İcra Takibi: Bir dava sonucunda, mahkemece verilen kararı gösteren resmi belge niteliği taşıyan ilâm ile başlatılan icra takip türüdür (2004 sayılı Kanun, m. 24-41).

İlâmsız İcra Takibi: Elinde bir mahkeme ilamı bulunmayan veya bulunmasına rağmen ilâmlı icra yoluna gitmeyen kişilerin yalnızca para ve teminat alacakları için başvurdukları genel haciz yoludur (2004 sayılı Kanun, m. 42-73).

İnfaz Hâkimliği: Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gereken kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmekle görevli olan yapıdır (4675 sayılı Kanun, m. 1).

İş Bölümü Sonucu Devredilen Dosyalar: Danıştay Başkanlık Kurulunun iş bölümüne ilişkin kararı gereğince dairelerin görev alanı değişikliği nedeniyle ayrıca bir karar verilmesine yer olmaksızın listeye bağlanmak suretiyle ilgili daireye devredilen dosyaları ifade eder.

İş Bölümü Sonucu Devralınan Dosyalar: Danıştay Başkanlık Kurulunun iş bölümüne ilişkin kararı gereğince dairelerin görev alanı değişikliği nedeniyle ilgili dairece yeniden esas numarası verilmek suretiyle devralınan dosyaları ifade eder.

İş Mahkemesi: 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemi adamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına, idari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4' üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara, diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara ilişkin dava ve işlere bakmakla görevli mahkemedir (7036 sayılı Kanun, m. 5).

Kadastro Mahkemesi: Taşınmaz mal mülkiyetine, sınırlı ayni haklara, tapuya tescil, şerh edilecek veya beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara, sınır ve ölçü uyuşmazlıklarına, kadastroya ve tapu sicilini ilgilendiren benzeri davalara ve özel kanunlarca kendisine verilen işlere bakmakla görevli mahkemedir (3402 sayılı Kanun, m. 25).

Kamu Davası Açılan: Soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmaması durumunda, kamu davası açılması amacıyla Cumhuriyet savcısı tarafından görevli ve yetkili mahkemeye hitaben bir iddianame düzenlenmesidir (5271 sayılı Kanun, m. 170).

Karara Bağlanan: Cumhuriyet başsavcılıklarında ve mahkemelerde dosya açılış yılına bakılmaksızın yıl içinde karara bağlanan toplam dosya sayısıdır. Yıl içinde karara bağlanan dosyalar yetkisizlik, görevsizlik, başka adli birime gönderme gibi karar türleri ile karara bağlanan dosyaları da kapsayabilmektedir.

Kısmen Kabul - Kısmen Ret: Dava dilekçesinde ileri sürülen taleplerin hüküm sonucunda bir kısmının kabul edilmesi, bir kısmının ret edilmesidir.

Korunma İhtiyacı Olan Çocuk: Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuğu ifade eder.

Koruyucu Tedbir Kararı: 6284 sayılı Kanunda belirtilen merciler tarafından korunan kişi hakkında olayın niteliği dikkate alınarak hükmedilecek tedbirlere ilişkin karardır (6284 sayılı Kanun, m.3-4).

Kovuşurma: İddianamenin kabulü ile başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi ifade eder (5271 sayılı Kanun, m. 2).

Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar: Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hallerinde verilen karardır (5271 sayılı Kanun, m. 172).

Mağdur: Kendisine karşı işlenen suç nedeni ile doğrudan zarar gören veya bu suretle ekonomik kayba uğrayan kişidir.

Mahkûmiyet: Failin yüklenen suçu işlediğinin sabit olmasının mahkeme kararı ile belirlenmesidir (5271 sayılı Kanun, m. 223).

Müşteki: Bir suçtan zarar gördüğü veya suçun mağduru olduğu iddiası ile adli makamlara şikâyetle bulunan kişidir.

Ortalama Görülme Süresi (Gün): Adli birimlerin mevcut çalışma hızı ışığında bir birime gelen dosyanın ortalama sonuçlanabilmesi/karara bağlanması için gerekli olan ortalama süreyi gösterir. Cumhuriyet başsavcılıklarında dosyanın başsavcılığa gelişi ile başsavcılıktan çıkışı arasında geçen zaman, mahkemelerde ise dosyanın mahkemeye gelişi ile mahkemece karara bağlanarak çıkışı arasında geçen zaman olarak hesaplanmıştır. Hesaplama Formülü: (((2* (Geçen yıldan devir dosya sayısı) + Yıl içinde açılan dosya sayısı + Bozularak gelen dosya sayısı) - Karara bağlanan dosya sayısı) / (Yıl içinde açılan dosya sayısı + Bozularak gelen dosya sayısı + Karara Bağlanan dosya sayısı)) *365.

Önleyici Tedbir Kararı: 6284 sayılı Kanunda belirtilen merciler tarafından şiddet uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişi hakkında, olayın niteliği dikkate alınarak hükmedilecek tedbirlere ilişkin karardır (6284 sayılı Kanun, m.5).

Önödeme: Uzlaşma kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, yalnızca adli para cezasını gerektiren veya kanun maddesinde öngörülen hapis cezasının yukarı sınırı altı ayı aşmayan suçların faili, soruşturma giderleri ya da yargılama giderleri ile birlikte on gün içinde belirlenen adli para cezasını ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaması ya da açılan kamu davasının düşmesi sonucunu doğuran uygulamadır (5237 sayılı Kanun, m. 75).

Sanık: Kovuşturmanın başlamasından itibaren hükmün kesinleşmesine kadar, suç şüphesi altında bulunan kişidir (5271 sayılı Kanun, m. 2).

Savcı Başına Dosya Temizleme Oranı: Cumhuriyet başsavcılıklarında görevli bir savcının referans yıl içinde bakması gereken yıl içinde açılan dosyaları hangi oranda sonuçlandırarak temizlediğini gösterir. Hesaplama formülü: Referans yıl içinde savcı başına karara bağlanan dosya sayısı / Referans yıl savcı başına düşen yıl içinde açılan dosya sayısı.

Savcı Başına Düşen Dosya Sayısı: Cumhuriyet başsavcılıklarında görevli bir savcının referans yıl içinde bakmakla görevli olduğu dosya sayısını gösterir. Hesaplama formülü: Referans yılda dosya sayısı / Referans yılda görevli savcı sayısı.

Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden, iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi ifade eder (5271 sayılı Kanun, m. 2).

Soruşturma Açma: Şikâyet, ihbar veya başka bir şekilde bir suçun işlendiği şüphesinin oluşması durumunda kamu davası açmaya yer olup olmadığının tespitine yönelik Cumhuriyet savcısı tarafından başlatılan araştırmadır.

Soruşturmaya Yer Olmadığı Kararı: İhbar ve şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması veya ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda verilen karardır (5271 sayılı Kanun, m. 158).

Suç: Bir toplumun var olma; yaşam koşullarını veya bireylerin ve toplumun temel yararlarını ihlâl eden ya da tehlikeye sokan; topluma zarar verdiği, tehlikeli olduğu kanun koyucu tarafından kabul edilen bu yüzden de ceza veya güvenlik tedbiri müeyyidesine bağlanmış fiillerdir.

Sulh Hukuk Mahkemesi: Dava konusunun değer veya tutarına bakılmaksızın; kiralanan taşınmazların, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa göre ilamsız icra yoluyla tahliyesine ilişkin hükümler ayırık olmak üzere, kira ilişkisinden doğan alacak davaları da dâhil olmak üzere tüm uyuşmazlıkları konu alan davalar ile bu davalara karşı açılan davaları, taşınır ve taşınmaz mal veya hakkın paylaşılmasına ve ortaklığın giderilmesine ilişkin davaları, taşınır ve taşınmaz mallarda, sadece zilyetliğin korunmasına yönelik olan davaları ve 6100 sayılı Kanun ile diğer kanunların, sulh hukuk mahkemesi veya sulh hukuk hâkimini görevlendirdiği davaları incelemekle görevli mahkemedir (6100 sayılı Kanun, m. 4).

Sulh Olma: Görülmekte olan bir hukuk davasında tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri konularda dava konusu uyuşmazlığı kısmen ya da tamamen sonlandırma amacıyla yaptıkları sözleşmedir (6100 sayılı Kanun, m. 313).

Sübut Bulmama Nedeniyle Davanın Reddi: Dava konusu fiilin dillendirilememesi, şüpheye yer bırakmayacak şekilde gerçekleştiğinin ispat edilememesi nedeniyle davanın reddedilmesidir.

Şiddet Mağduru: Mütakabiliyet ilkesi çerçevesinde uyruğuna bakılmaksızın, 6284 sayılı Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlara doğrudan veya dolaylı olarak maruz kalan ya da kalma tehlikesi bulunan kişiyi ve şiddetten etkilenen veya etkilenme tehlikesi bulunan kişiyi ifade eder (6284 sayılı Kanun, m.2).

Şiddet Uygulayan: 6284 sayılı Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışları uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişileri ifade eder (6284 sayılı Kanun, m.2).

Şüpheli: Soruşturma evresinde, suç şüphesi altında bulunan kişiyi ifade eder (5271 sayılı Kanun, m. 2).

Talimat (İstinabe): Yargı organının yargı çevresi dışında bir işlem yapması gerekirse, o işlemin yapılması için başka bir yargı organından aldığı yardımdır.

Tam Kabul: Mahkemece dava dilekçesinde ileri sürülen taleplerin tamamının kabul edilmesidir.

Tam Yargı Davası: İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarara uğramış olanlar tarafından açılan davalardır (2577 sayılı Kanun, m. 2/b).

Tazyik Hapsi: Kişinin kanundan kaynaklanan yükümlülüğünü yerine getirmesi için bir işi yapmaya ve/veya yapmamaya veya bir şeyi vermeye zorlamak maksatlı uygulanan yaptırımdır.

Tedbir: Tehlikeli bir takım suçlular veya isnat yeteneği yahut ceza sorumluluğu bulunmayan failler için uygulanan ve özünde iyileştirme, ıslah ve sosyalleştirme amacı bulunan önlemlerdir. Bu tedbirler bütün suçlular için değil ancak belli tehlikelilik arz eden suçlular ve şahsi durumları gereği haklarında ceza verilemeyecek kişilere uygulanabilir. Tüzel kişilerin isnat yeteneği veya kusurundan bahsedilemeyeceği için bunlar hakkında ceza verilemez; bunun yerine güvenlik tedbiri uygulanabilir (5237 sayılı Kanun m. 53-60).

Tedbir Kararı: 6284 sayılı Kanun kapsamında, şiddet mağdurları ve şiddet uygulayanlar hakkında hâkim, kolluk görevlileri ve mülkî amir tarafından istem üzerine veya re'sen verilen kararlardır (6284 sayılı Kanun, m.2).

Tedbir Kararlarına Aykırılık: 6284 sayılı Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan kişinin, bu kararın gereklerine aykırı hareket etmesi hâlinde, fiili bir suç oluştursa bile ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre hâkim tarafından üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulmasına yönelik verilen karardır (6284 sayılı Kanun, 13 – (1)).

Tedbir Sayıları: Hukuk mahkemelerinde dosya içeriğinde yer alan her bir tedbir ayrı ayrı sayılmıştır.

Temizleme Oranı: Adli birimde yıl içinde karara bağlanan dosyaların, yıl içinde yeni gelen dosyalara oranını gösterir. Yıl içinde çıkan dosyalar savcılıklarda ve mahkemelerde sonuçlandırılan, karara bağlanan ve başka birime aktarılarak çıkarılan dosyaları ifade eder. Yıl içinde karara bağlanan dosyalar içinde referans yılda açılıp yine aynı yıl içinde çıkan dosyalar olduğu gibi geçmiş yıllarda açılmış ancak referans yılda çıkarılan dosyalar da mevcuttur. Hesaplama formülü: (Referans yılı içinde karara bağlanan dosyalar / Referans yılı içinde gelen dosyalar (yıl içinde açılan + bozularak gelen)) *100.

Tüketici Mahkemesi: Tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamadan kaynaklanan davalara bakmakla görevli hukuk mahkemesidir (6502 sayılı Kanun m. 73/1).

Türkiye Barolar Birliği: Bütün baroların katılımıyla oluşan, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliği haiz birliktir (1136 sayılı Kanun, m. 109).

Türkiye Noterler Birliği: Noterlik mesleğinin amaçlarına uygun bir şekilde görülmesini, mesleğin gelişmesi ve meslektaşlar arasında birlik ve yardımlaşmayı sağlayan, kamu kurumu niteliğinde ve tüzel kişiliğe sahip birliktir (1512 sayılı Kanun, m. 163).

Tüzel Kişi: Kendileri ile ilgili özel hükümler uyarınca tüzel kişilik kazanan ve başlı başına bir varlığı olmak üzere örgütlenmiş kişi toplulukları ile belli bir amaca özgülenmiş olan bağımsız mal topluluklarıdır (4721 sayılı Kanun, m. 47).

Uyuşmazlık Mahkemesi: Adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili mahkemedir (Anayasa, m. 158).

Uzlaşma: Türk Ceza Kanunu'nun 253. maddesinde sayılan suçlarla ilgili olarak, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcılığı tarafından, dava açıldıktan sonra mahkemeler tarafından yapılan, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişisinin uzlaştırılması girişimidir (5271 sayılı Kanun, m. 253, 254).

Vergi Mahkemeleri: Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları ve söz konusu davalarda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları çözümlleyen mahkemedir (2576 Sayılı Kanun, m. 6).

Yargıtay: Adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümler bakımından son inceleme mercii olup, kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak görev yapan üst mahkemedir (Anayasa, m. 154).

Yetkisizlik: Bir birimin (mahkeme/savcılık) kendi yargı yetki alanına (coğrafi sorumluluk) girmedeği için, dosyayı kanunen yetkili olan birime göndermek üzere verdiği karardır.

Yıl İçinde Açılan: Savcılıklarda yıl içinde yeni gelen ve mahkemelerde yıl içinde yeni açılan dosya sayılarını gösterir. Bu dosyalar içinde UYAP sisteminde başka bir birimden aktarılan dosya, dava, suç ve taraflar da mevcuttur.

Yıl İçinde Gelen: Mahkemelerde yıl içinde açılan ve bozularak gelen dosya, dava, suç ve tarafları kapsamaktadır.

Yüksek Hakem Kurulu: Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nda öngörülen istişare ve karar organıdır (6356 sayılı Kanun, m. 54-56). Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda ertelemenin sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir (Anayasa, m. 54).

Zamanaşımı Süresi: Kanunda belirtilmiş olan sürenin sona ermesi ile kişinin bir yükümlülüğten kurtulması, hak talebini kaybetmesi ya da bir hak kazanmasıdır.

Sınıflamalar:

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

Bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiki veri tabanı oluşturulması amacıyla toplanan veri ve bilgiler, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. Düzey, 2. Düzey ve 3. Düzey kapsamında sunulmaktadır.

1. Düzey İstatistiki Bölge Birimleri (İBBS 1): 2. Düzey İstatistiki Bölge Birimlerinin gruplandırılması sonucu tanımlanmış olup, 12 bölgeden oluşmaktadır.
2. Düzey İstatistiki Bölge Birimleri (İBBS 2): 3. Düzey kapsamındaki komşu illerin gruplandırılması sonucu tanımlanmış olup 26 bölgeden oluşmaktadır.
3. Düzey İstatistiki Bölge Birimleri (İBBS 3): İl düzeyinde olup 81 ilden oluşmaktadır. Her bir il, İstatistiki Bölge Birimini tanımlamaktadır.

Mevzuatsal Sınıflama

Adli ve idari yargıya ilişkin adli istatistiklerin üretiminde kullanılan sınıflama ulusal mevzuattır. Ulusal mevzuat kapsamında; Türk Ceza Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usûlü Kanunu ile diğer genel ve özel kanunlardır. Ulusal mevzuata Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü web sayfasından <https://adlisicil.adalet.gov.tr> adresinden ulaşılabilir.

Hedef kitle: Adli ve idari yargı içinde yer alan tüm birimler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve diğer kullanıcılarıdır.

Coğrafi kapsam: Türkiye geneli

Coğrafi düzey: Türkiye, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması İBBS 1, İBBS 3

Referans yılı: Hesaplama yapılırken baz (temel) alınan yılı ifade eder.

Sektörel kapsam: Adalet Teşkilâtı, Savcılık, Mahkeme

Zaman kapsamı: Cari yıl (1 Ocak-31 Aralık)

Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.

İstatistiki birim: Dosya, şüpheli, sanık, mağdur, davacı, davalı, suç ve karar sayıları ile suç, dava ve mahkeme türü vb.'dir.

Dosya sayıları; adli birimlerde yer alan her bir dosya ayrı ayrı sayılarak elde edilmiştir. Adli birimler tarafından yetkisizlik, görevsizlik kararları verilmesiyle dosyanın başka bir birime gönderilmesi veya birimin kapatılması, ayrılması gibi nedenlerle dosyaların başka birime aktarılması durumunda dosyalar gittikleri birimde yeni numara aldığından yıl içinde açılan dosya içerisinde yer almaktadır.

Şüpheli sayıları; Cumhuriyet başsavcılıklarında bulunan her bir dosyada şüpheli olarak yer alan her bir kişi ayrı ayrı sayılmıştır.

Sanık sayıları; ceza mahkemelerinde bulunan her bir dosyada sanık olarak yer alan her bir kişi ayrı ayrı sayılmıştır.

Mağdur sayıları; Cumhuriyet başsavcılıkları ile ceza mahkemelerinde bulunan her bir dosyada mağdur/müşteki olarak yer alan her bir kişi ayrı ayrı sayılmıştır.

Davacı sayıları; her bir dosyada dava açan her bir kişi ayrı ayrı sayılmıştır.

Davalı sayıları; her bir dosyada hakkında dava açılmış olan her bir kişi ayrı ayrı sayılmıştır.

Suç sayıları; dosyada şüpheli/sanık sıfatıyla yer alan ve suç isnat edilen kişilerin her bir suçu ayrı ayrı sayılarak elde edilmiştir. Bir dosyada birden fazla şüpheli/sanık olabileceği gibi şüpheli ve sanıkların birden fazla suçu da olabileceğinden suç sayıları dosya sayılarından fazla olabilmektedir.

Karar sayıları; Cumhuriyet başsavcılıkları ve ceza mahkemelerinde şüpheli ve sanıkların her bir suçuna ilişkin verilen kararların her biri ayrı ayrı sayıldığı gibi dosyaya verilen karar türleri tekil olarak da sayılabilmektedir. Hukuk ve idari yargı mahkemelerinde ise dosyada yer alan davalara ilişkin kararların her biri ayrı ayrı sayılmıştır. Bu nedenle karar sayıları suç/dava sayısından fazla olabilmektedir.

Suç türü; Cumhuriyet başsavcılıkları ve ceza mahkemelerinde şüpheli ve sanıklara Türk Ceza Kanunu ve özel kanunlar uyarınca isnat edilen suçlar ayrı ayrı sayılmıştır.

Dava türü; hukuk mahkemelerinde mevzuatta yer alan dava konularına göre ayrı ayrı sayılmıştır.

Dava sayıları; hukuk mahkemelerinde dosya içeriğinde yer alan her bir dava ayrı ayrı sayılmıştır.

Temel dönem/yıl: 2016 (son on yıl)

Referans dönemi: Bir önceki yıl

Ölçü birimi:

Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi
Dosya Türü	Dosya sayısı
Taraf	Kişi sayısı. İşlem türüne göre tekil veya çoklanarak sayılmış kişi sayısıdır.
Suç Türü	Suç, dosya, taraf sayısı
Dava Türü	Dava, taraf sayısı
Karar Türü	Dosya, dava, suç, taraf sayısı
Cinsiyet	Taraf sayısı
Suç Yaşı	Kişinin suçu işlediği yaş alınmaktadır. Yıl bazında süre.
Uyruk	Taraf sayısı
Noterlik	Noterlik, işlem sayısı
Personel	Kişi sayısı
Avukat	Kişi sayısı
Temizleme Oranı	Dosya, dava, suç sayısı
Ortalama Görülme Süresi	Dosya, dava, suç sayısı
Devreden Dosyaların Elden Çıkarılma Süresi	Dosya, dava, suç sayısı
Çıkan Dosyaların Gelen Dosyalara Oranı	Dosya, dava, suç sayısı
Yıl İçinde Açılan Dosya Endeksi	Dosya, dava, suç sayısı

Dönemsellik

Verinin toplama sıklığı: İdari kaydın oluşturulma sıklığı anlık, istatistiğin oluşturulması için idari kayıtlardan verinin alınma sıklığı ise yıllıktır.

Verinin yayımlama sıklığı: Yıllık

Zamanlılık

Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi

İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 90

Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 90

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi**Yayımlama takviminin önceden duyurulması**

Her yılın Ocak ayında Ulusal Veri Dağıtım Sistemi aracılığıyla yayınlanma bilgisi önceden duyurulmaktadır.

Veri yayımlama takviminin internet adresi: <https://adlisicil.adalet.gov.tr>

Veri dağıtım politikası: Veri web sayfasından yayınlanmaktadır. <https://adlisicil.adalet.gov.tr> Kullanıcı talepleri, toplulaştırılmış veri olarak karşılanmaktadır. Mikro veri dağıtımı yoktur.

Eş zamanlı yayımlama

Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Aynı anda paylaşılmaktadır.

Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Veri önceden paylaşılmamaktadır.

Bütünlük	
Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik	İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü sorumluluğundadır. Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: Türkiye genelinde tüm il ve ilçelerdeki ilk derece mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları, idari mahkemeler ve icra müdürlükleri ile Bölge Adliye Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri UYAP Bilişim Sistemi üzerinden, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Uyuşmazlık Mahkemesi, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Personel Genel Müdürlüğü, Yüksek Hakem Kurulu, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı’ndan tablo şeklindeki formlar ile veriler temin edilmektedir. Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu gereğince bireysel tanımlamalara izin verilmemektedir. Ayrıca UYAP bünyesinde veri gizliliği sağlanmaktadır. İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: 4 Hâkim, 3 Adalet Uzmanı, 1 Bilgi İşlem Müdürü, 1 Şube Müdürü, 1 Adli Sicil Müdürü, 1 Bilgisayar Mühendisi, 18 İstatistikçi, 1 Bilgisayar İşletmeni, 1 Zabıt Kâtibi Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: Adli teşkilat birimlerine düzenli periyotlarda yazı yazılarak ihtiyaç analizi uygulanmaktadır. Kalite politikası: Verilerin tüm ulusal ihtiyaçlara cevap verecek şekilde yansız, zamanında, doğru ve uluslararası standartlara uyumlu istatistik üretim süreçlerini gerçekleştirmek. Kalitenin izlenmesi: TÜİK Kalite Logosu kapsamında kalitenin izlenmesi gerçekleştirilecektir. Genel Müdürlüğümüz tarafından IPA II döneminde yürütülen “Adli İstatistiklerin Kapasitesinin ve Kalitesinin Artırılması için Teknik Destek Projesi” içeriğinde yer alan “Adli İstatistik içeriğinin ve yönteminin gözden geçirilmesi” bileşeni kapsamında Genel Müdürlüğümüzce üretilen/üretilmesi hedeflenen adli istatistikler konusunda çalışmalar yapılmıştır. Her yıl düzenli aralıklarla ilgili kurumlardan ihtiyaç duyulan istatistiklere ilişkin değişken belirlemesi çalışması ile veride hata analizleri yapılarak karşılaşılan eksikliklere ilişkin BİGM ile birlikte verilerin kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. İstatistiklerin yansızlığı: Veriler istatistiksel olarak yansızdır. Veri kaynakları: Savcılık, mahkeme ve icra müdürlüklerine ilişkin verilerin kaynağı, Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne UYAP’da (operasyonel sistem) tutulan adli birim kayıtlarıdır. Ayrıca Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Personel Genel Müdürlüğü, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Yüksek Hakem Kurulu, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı’ndan yıllık olarak tablo şeklindeki formlar aracılığıyla ilgili veriler derlenmektedir. Yöntem: Veri, savcılıklardaki ve mahkemelerdeki UYAP kullanıcıları tarafından elektronik ortama girişi yapılarak bir merkez altında UYAP’ta toplanmaktadır. Veri tabanı kitap ve diğer yayınlar için UYAP tarafından yıllık olarak istenen formatta ASİGM veri tabanına aktarılan verilerden ve ilgili kuruluşlardan formlar aracılığıyla alınan verilerden derlenmektedir. Matematiksel hesaplama yöntemleri kullanılmaktadır. Veri analiz ve işleme yöntemi olarak BI ekranları ve gerektiğinde SQL kullanılmaktadır. Dağıtım şekilleri: Yayın, Kurum web sayfasında ve CD olarak pdf formatındadır. İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tektezip: Günlük olarak Bakanlık Basın Bürosundan gönderilen görsel ve basılı yayınlarda bulunan Adalet İstatistiklerine ilişkin hatalı yorumlamalar Genel Müdürlüğümüz tarafından yazılı olarak Bakanlık Basın Bürosu aracılığıyla tektezip edilmektedir. İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Kullanıcılar tarafından girilen veriler Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü tarafından UYAP Bilişim Sistemi altyapısında toplanmaktadır. Veriler UYAP Bilişim Sisteminden Genel Müdürlüğümüz yönetimindeki Adli Veri Bankasına aktarılmaktadır. Kapsamı genişletilen tüm veriler 2022 yılından itibaren Adli Veri Bankasından derlenmektedir. İstatistikçiler ve hukukçular tarafından analiz edilen verilerden üretilen istatistikler kullanıcı taleplerine hazır hâle getirilmektedir. Mevsimsel düzeltme: Yok İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat: Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 44 üncü maddesi gereğince; Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü Bakanlığın görev ve yetkisine giren konularla ilgili istatistiki bilgilerin belirlenmesi, toplanması, sınıflandırılması ve değerlendirilmesi ile ilgili hizmetleri yürütmek, Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmakla görevlidir. Bununla birlikte, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu’na dayanılarak hazırlanan ve 30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2007-2011 Resmi İstatistik Programı (RİP) gereği Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmakta olan "Adalet İstatistikleri" yayınına ait veri derleme ve yayımlama sorumluluğu, Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu kapsamda; 31.12.2021 tarih ve 31706 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2022-2026 Resmi İstatistik Programı (RİP) gereği 2025 yılı “Adalet İstatistikleri” yayını, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Yayımlanmadan önce veriye devletin içeriden erişimi	Yıllık olarak yayınlanmadan önce karar alıcılar tarafından belirlenen kullanıcılara resmi olarak tanımlanmamış geçici istatistikler paylaşılmaktadır.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	Yayının tarihi tablolar, adalet teşkilâtı, Cumhuriyet başsavcılıkları ve mahkemeler bölümlerinde istatistiklerin yorumları mevcuttur.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi	Revizyon takvimi: Revizyon politikasında belirtilen şekilde internet sitemizde duyurulacaktır. https://adlisicil.adalet.gov.tr İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Adli Veri Bankası’ndan daha detaylı veri alınmaya başlanması nedeniyle 2022 yılından itibaren yayın kapsamı genişletilmiş ve yayında uluslararası alanda karşılaştırılabilirliği sağlayan göstergelere, dosya, suç, dava ve taraf sayılarına ilişkin ayrıntılı istatistiklere yer verilmiştir. 2022 yılından itibaren yayın içeriğinde savcılık ve ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosyalara ilişkin tablolarda yer alan şüpheli ve sanıkların tüm suçları ve bu suçlara verilen kararlar ile şüpheli ve sanık sayıları tekil olarak sayılmıştır. Yine hukuk mahkemelerinde ise açılan ve karara bağlanan her bir dosyada yer alan davacı ve davalı sayılmıştır. 2022 yılında veri derleme tekniğindeki bu değişimler nedeniyle bazı verilerin kapsamında, önceki yıllara göre farklılıklar oluşmuştur. Örneğin; geçmiş yıllara ait yayınlarda yer alan mahkûmiyet kararlarına ilişkin tablolarda karar metninde yer alan her bir karar türü (hürriyeti bağlayıcı ceza, adli para cezası, erteleme, güvenlik tedbirleri vb.) ayrı ayrı sayıldığından mahkûmiyet sayıları çoklayarak verilmekte iken yeni yayında yer alan mahkûmiyet kararlarına ilişkin tablolalarda bu sayılar tekil olarak verilmiştir. Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Herhangi bir değişiklik olduğunda yayının açıklamalar bölümünde duyurulmaktadır.
Kalite	
İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	Adalet Bakanlığı yargı birimlerindeki kullanıcılar tarafından Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü UYAP Bilişim Sisteminde toplanan veriler, anonim hale getirilerek Genel Müdürlüğümüz Adli Veri Bankasına aktarılmakta ve gelişmiş istatistik programları ile analiz yapılmaktadır. Üretilen istatistikler tablolar halinde kitap, CD ve web ortamında yayımlanmaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	Verinin içsel tutarlılığı: Veri tutarlılık kontrolü yapıldıktan sonra yayımlanmaktadır. Verinin zamansal tutarlılığı: Son on yılı içerir şekilde yayımlanmaktadır. Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Karşılaştırılabilir diğer veri kaynakları ve adalete ilişkin yayınlanan farklı istatistikler bulunmamaktadır.
Notlar	
Metaverinin son güncellenme tarihi	30.09.2026